

Pod Kapušianskym hradom

ročník 14 | číslo 3
december 2020

Želanie redakcie na rok 2021

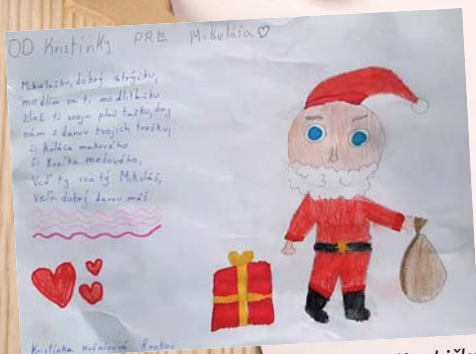
Aby na budúci rok bolo viac takých,
čo ľudí potešia.

Nech sú deti a stromy zdravé,
voda pitná a vzduch dýchateľný.

Nech je tu medzi nami o čosi menej
závistlivcov a chamtivcov, ale za to viac
šikovných, múdrych a vtipných ľudí.

Teda, nech je to tu na budúci rok o čosi
fungujúcejšie, voňavejšie a ľudskejšie.

(prevzaté od herečky K. Kolníkovej)

Kresbička
od Kristínky

Od
Strakových

Od
Nikolky

NIKOLKA KU ŠKROVA 5R

ROK 2020

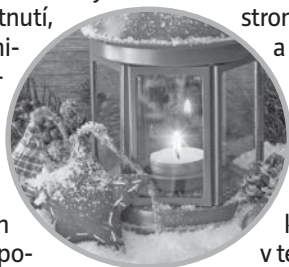
- jeden z najzvláštnějších rokov v našich životoch...

Nemusíme sa vracat' späť, aby sme našli stratenú múdrosť, ani sa rútiť vpred, aby sme našli lepšiu budúcnosť. Stačí, ak nájdeme svoj vlastný stred rovnováhy a harmónie v prítomnom okamihu.

MILÍ SPOLUOBČANIA!

Tento rok nebol pre nikoho z nás jednoduchý. Pandémia, ktorá k nám na jar prišla, urobila v našich životoch veľké zmeny. Aj vy to tak cítite?

Akoby nás odchádzajúci rok o niečo ochudobnil. Svetová pandémia nás prinútila prežiť ho zväčša izolovane, s mnohými obmedzeniami pohybu stretnutí, podania rúk, objatí v rodine, mliej spoločnosti. Človek spoločnosť potrebuje. Potrebuje sa stretávať s rodinou, priateľmi, chodiť do školy, práce, potrebuje komunikovať s iným človekom. I v dobe moderných komunikačných technológií potrebuje „osobný kontakt.“ Potrebuje hľadiť človeku, keď už nie do tváre, tak aspoň do rúškom neprekrytých očí. Pandémia nám poskytla čas na zamyslenie, pozastavenie a úvahy o možnosti zmeniť staré návyky. Pre niekoho „hluché“ ticho malo v sebe niečo neprirodzené, čo predtým nepoznal. Ale zároveň aj niečo upokojujúce, očistné – priestor a čas poupratovať si v sebe samom. Dalo nám priestor na čítanie, zamyslenie, ale i robenie bežných vecí v nových podmienkach. Zistili sme, že vo chvíľach ohrozenia máme silu pomáhať, byť ohladupľnejšími i ochotnejšími povýšiť potreby všetkých nad tie vlastné – lebo len tade môže viesť cesta k všeobecnému blahu a prekonaniu nástrah

nákazy. Zistili sme, že v živote nie je nič samozrejmé, že dobré a zlé časy sa striedajú a nič netrvá večne, že tak ako v prírode zimu strieda jar, aby priniesla nový život, i toto nepríjemné obdobie snád čoskoro pomínie, a život sa vráti do starých kolají. Čo je však dôležité, je fakt, že nás snád toto obdobie naučilo vážiť si, čo sme považovali za samozrejmosť... To, čo sme považovali za čiru samozrejmosť, je akési novšie, krajšie, lepšie.

Neviem, aké budú tohtoročné Vianoce. Možno konečne prídeme na to, že tým najväčším bohatstvom počas sviatkov nie je preháňajúci sa štedrovečerný stôl, ale tí, ktorí za ním s nami sedia. Mnoho ľudí prišlo počas roka v dôsledku pandémie o svojich blízkych. Myslíme počas Vianoc v modlitbách aj na nich a viac si vážme spoločné chvíle a zdravie celej svojej rodiny. Práve zdravie bude totiž tento rok pod vianočným stromčekom tým najzaujímavejším a najväčším darčekom. Nech je pre nás každá zapálená sviečka na vianočnom stromčeku majákom, ktorý nás vedie čoraz bližšie k láske. Tej Láске, ktorá z jaslíčiek vyžaruje do všetkých ľudských srdc. Viem, že aj v tej najťažšej chvíli sú práve láska, štedrosť a vládnosť tým čarovným prútkom, ktorý otvára srdce a vyvoláva úsmev na tvári. Prajem vám všetkým, pokojné Vianoce prežiarené Kristovým svetlom lásky. Buďte zdraví a požehnaní, aby ste Vianoce prežili s vierou a nádejou.

Vinš:

Na Vianoce ako treba, nech nájdete poklad z neba. Pokoj, lásku v hojnosti, dni prežité v radosti. Zdravie, šťastie ešte k tomu, nech prídu aj do vášho domu. Na nový rok správny krok a úsmev po celý rok,

vám želajú

**starostka obce Slávka Guteková
a zamestnanci OcÚ.**

Oznam Dobrej noviny

Ako je už u nás vo farnosti zvykom, tak aj tohto roku, na sviatok sv. Štefana (26. 12. 2020) budú po obci chodiť koledníci Dobrej noviny a prinášať radosť z narodenia Ježiška.

Bude to výnimočné tým, že budú spievať len vonku „popod okno“ a za dodržania podmienok bezpečnosti, ktoré sú nasledovné:

1. Deti môžu koledovať len vonku. Preto prosíme rodiny, aby ich ani nepozývali do svojich domácností.
2. Prosíme o dodržiavanie odstupov od koledníkov min. 2 metre. Priblížiť sa k nim môžete, keď budete vkladať peniaze do pokladničiek. Ak sa rodina obáva manipulácie s hotovosťou, tak na letáku, ktorý dostane od koledníkov, sa nachádzajú inštrukcie pre zasielanie príspevkov priamo na účet verejnej zbierky.
3. Povinné sú rúška, či iné prekrytie nosa a úst. Platí to nielen pre koledníkov, ale aj pre osoby, ktoré sa dostanú do vzdialenosti bližšej ako 2 metre od koledníkov.

4. Koledníci nesmú prijať od vás žiadne občerstvenie, preto ich ani nenúčajte koláčmi, či nápojmi. Dovoľené sú prijať len balené veci, napr. salónky či ovocie, ktoré môžu zjesť až doma.

Kto chce prijať koledníkov, vypočít si ich a takto pomôcť deťom v Afrike, môže sa prihlásiť v sakristii kostola do 20. 12. 2020, prípadne u zodpovednej osoby vo farnosti, a to u Marty Hudákovej, sms-formou na čísle 0907 618 569. V prípade nejasností môžete kontaktovať zodpovednú osobu. Kapušany, 14.12.2020.

Svätý Mikuláš tento rok trochu IN-ak

Pretože tento rok nemohli detičky k Mikulášovi, rozhodol sa Mikuláš s pomocníkmi navštíviť naše detičky dňa 5.12.2020. Všetkým deťom do 10 rokov priniesol malý darček.

Ďakujeme detičkám a ich rodičom, že boli trpezliví. Mikuláš si myslel, že bude rýchlejší, predsa má už svoj vek, nohy bolia, aj zrak už tak dobre neslúži, na čísla domov nedovidel dobre. Nabudúce mu požičiame GPS navigáciu a elektrickú kolobežku. 😊

PS1: Mikuláša veľmi potešili vaše básničky, pesničky aj kresbičky, ktoré ste nám zaslali do správy na FB obce či osobne odovzdali Mikulášovi.

PS2: Milý Mikuláš, ďakujeme ti, že si si vybral aj Kapušany a prišiel si darčeky osobne doručiť. Ďakujeme aj tvojim pomocníkom.

Sv. Mikuláš vyráža do obce za detmi

Priniesli ste veľa radosti, rodičia nám písali, že takéto rozžiarené detské očka dávno nevideli... Zažili sme jeden z tých neobyčajných dní...

Úspech v súťaži Slovenská kronika 2020

Slovenská kronika je súťaž s dvojročnou periodicitou, ktorej cieľom je podnietiť záujem o dôslednejšie uchovávanie a záchranu kultúrno-spoločenského dedičstva formou tvorby kroník, monografií obcí a miest.

Podakovanie pani kronikárke

Súťaž organizuje Národné osvetové centrum v spolupráci so Slovenskou národnou knižnicou, Slovenským národným múze-

Pokračovanie na ďalšej strane »

om a Združením miest a obcí Slovenska. V tomto roku sa do súťaže prihlásilo 21 kroník a 40 monografií. Naša obecná kronikárka pani Magdaléna Trenčanská získala Čestné uznanie za aktívnu kronikársku činnosť. Starostka obce RNDr. Slávka Gute-

ková dňa 11.12.2020 na zasadnutí obecného zastupiteľstva zablahožerala pani Trenčanskej k významnému úspechu a vyslovila v mene svojom, v mene poslancov aj všetkých obyvateľov obce poďakovanie za dlhoročnú aktívnu kronikársku činnosť.

VIANOČNÝ DARČEK

Keď ma oslovila kolegyňa Maja, aby som pripravila článok do vianočného vydania časopisu, rozmýšľala som nad témou...

Téma prišla sama od seba. Telefonát z RTVS Rádio Slovensko od redaktorky Rádia Regina ma sám naviedol k téme. Pani redaktorka sa chcela skontaktovať s miestnou kronikárkou obce, ktorá v súťaži Slovenská kronika 2020 obdržala ako jediná z východného Slovenska ocenenie Čestné uznanie za aktívnu kronikársku činnosť. Kronikárku obce poznám veľmi dobre, je to moja mamka...

Nebudem ale písať o jej kronikárskej činnosti. Kvalita jej práce a pravé ocenenie príde od budúcich generácií. Až tá môže oceniť prínos jej práce. Napíšem, čo si o svojej mamke pamätám... Mamka pracovala takmer celý svoj profesijný život ako administratívna pracovníčka na obecných úradoch v okolitých obciach – Fulianke a Okružnej. Starší ľudia z týchto dedín si ju doteraz pamätajú ako milú pracovníčku úradu, nápomocnú a vždy ochotnú pomôcť. V časoch minulých, keď jedinou pevnou linkou v dedine bol telefón na úrade, bola oznamovateľkou správ o narodení, ale aj o tom, kto navždy odišiel do večnosti. Ľuďom pomáhala písať žiadosti, vybavovať záležitosti, ale častokrát bola aj tou, ktorá si vypočula problémy a starosti – hlavne od seniorov. Za odmenu ju často zavolali domov na obed, uvarili kávu, pohostili, vyžalovali sa – áno, bolo to v pracovnej dobe... Aká škoda, že dnes sú iné časy, a tak na takéto posedenie priestor nie je. Pracujem

na tunajšom obecnom úrade, na podobnej pracovnej pozícii ako moja mamka a myslím si, že som to mala dané do vienka. Pamätám si, ako ma mamka musela vodiť do práce, keď som bola chorá. Hrala som sa na pani úradníčku, skúmala som priestory obecných úradov, pečiatkovala dokumenty. Mám na to krásne a nostalgické spomienky. Aj ja prichádzam v súvislosti s mojou terajšou prácou do kontaktu s ľuďmi, snažím sa pomôcť, niekedy aj vypočúť a to všetko popri množstve administratívnej práce, ktorú musím zvládnuť. Snažím sa, aby si raz aj na mňa ľudia spomenuli ako na moju mamku – na milú pani úradníčku. Záverom vám rozpoviem príbeh, ktorý mal ostať tajomstvom pani kronikárky:

Mamka bola „super“ úradníčkou, ale nová doba priniesla tesne pred jej odchodom do dôchodku nevyhnutnosť naučiť sa doterajšiu prácu robiť aj na počítači. Nikto nevedel písať na písacom stroji dokumenty a zápisnice rýchlejšie ako pani úradníčka, ale PC bol nad jej sily. Nevedela, čo si počítať. Mladý pán starosta zaobstaral na obecný úrad nový počítač a mamka vedela, že to bude jej koniec. Jedno ráno, keď prichádzala do práce, už z diaľky uvidela okolo budovy obecného úradu odstavené policajné autá. So znepokojením vstúpila do kancelárie... Nič vážne sa nestalo, iba niekto v noci ukradol obecný počítač. Malá obec na nový počítač tak rýchlo nenašporila... A tak mamka dostala najkrajší vianočný darček a v pokoji mohla dopísať všetky zápisnice a dokumenty svojej profesie na starom dobrom písacom stroji.

M. V.

Jednou z najobľúbenejších rubriek nášho občasníka je rubrika Profil. Predstavujeme v nej zaujímavých a inšpiratívnych ľudí z našej obce. Verte, či nie, stále máme z čoho vyberať. V tomto čísle sme sa rozhodli osloviť dvoch mladých, inšpiratívnych ľudí, ktorých spája pôsobenie v televízii LUX, priatela mnohých domácností.

Veronika ANDREJKOVÁ – absolventka mediálnych štúdií, interná zamestnankyňa TV LUX, súčasne redaktorka domény imeteo.sk. Píše príležitostne blogy pre konzervatívny denník Postoj.

„KOMPLIKOVANÉ SITUÁCIE NEMAJÚ RÝCHLE A JEDNODUCHÉ RIEŠENIA.“

Veronika, kto alebo čo vás ovplyvnilo pri výbere smeru vášho povolania?

Nemám konkrétnu osobu, ktorá by ma ovplyvnila pri výbere povolania. Skôr to bol proces už od základnej školy. Rada som písala, čítala som veľa kníh a neskôr sa mi zapáčila novinárska práca. Počas gymnázia som bola už viac-menej rozhodnutá, že chcem študovať žurnalistiku alebo príbuzný odbor. Neskôr, prirodzene, prišli pochybnosti, ale asi najväčšie uistenie pre mňa prišlo počas Festivalu radosti vo Vysokej nad Uhom. Bola som súčasťou mediálneho tímu. Tvorili sme niečo ako festivalový časopis. Robila som niekoľko rozhovorov, písala som články, pomáhala s grafikou. Vtedy som si uvedomila, že toto je pre mňa asi to pravé.

Ako viedli Vaše kroky ku televízii LUX?

V druhom ročníku na univerzite som zhaňala nejakú prax v rámci odboru, ktorý som študovala, a práve v tom čase TV LUX vyhlásila konkurz na spravodajcov v regiónoch. Tak som to skúsila, veď za vyskúšanie nič nedám. Po asi dvoch mesiacoch, kedy som robila aj skúšobnú reportáž a iné veci v rámci konkurzu, ma vzali a počas celej vysokej školy som spolupracovala externe ako redaktorka správ pre okolie Prešova, Košíc a niekedy sme zašli aj ďalej na východ či Gemer. Po skončení vysokej školy ešte v lete prišla ponuka z prešovskej pobočky, či by som nechcela nastúpiť interne a pracovať ako riadny zamestnanec. Tiež nasledovali pohovory, konkurzy, čo mi prišlo celkom fér, lebo hoci ma poznali zo správ, práca na pobočke obnáša aj iné činnosti. Či už ide o strih

videa, ktorý je pri reláciách komplikovanejší ako pri správe, takisto práca s kamerou, ale aj písanie scenárov a mnohé veci, ktoré divák nevidí, lebo sa dejú pred samotnou reláciou alebo po nej a za kamerou. Keďže sme menšia televízia a malá pobočka, tak mám na starosti viac relácií, resp. sa podieľam na ich tvorbe rôznym spôsobom. Bud len kameramansky, alebo potom aj dramaturgicky, teda píšem scenár, starám sa o to, aby to všetko bolo načas natočené, strihám a moja špecifická činnosť je stále nakrúcanie reportáží do spravodajstva. Mám rada rôznorodosť a toto je taká práca, kde aj robím viac činností aj obsah relácií sa stále mení. Jedna je viac duchovná, druhá taká z „obyčajného“ života a rovnako aj správy sú rôzne. Raz niečo kultúrne, potom duchovné alebo aj aktuálne veci ohľadom pandémie a opatrení.

Keď môžeme byť konkrétnejší, na tvorbe ktorých relácií sa podieľate?

Asi takmer na všetkých, ktoré tu v Prešove vyrábame, či už je to Doma je doma, kde som za kamerou, alebo Týždeň s farnosťou. Potom je tu relácia STOPovanie, ktorá je zatiaľ naša najnovšia a ja som ju „zdedila“ po mojej predchodkyňi, za ktorú som nastúpila. Tam robím takú komplexnejšiu prácu – píšem scenáre, strihám a robím dramaturgiu. To je aj pre mňa taká najväčšia výzva, keďže je to už taká rozsiahlejšia vec. A potom správy, tak tie robím na pobočke len ja alebo rôzne priame prenosy, ktorých je teraz cez pandémie aj kvôli obmedzeniam v kostoloch viac. Napríklad pri prenosoch svätých omší z Prešova sa striedame všetci, lebo na jedného človeka by to tiež bolo veľa.

Ďakujem za ozrejmienie. Mnohí z nás vidia len výsledný efekt z obrazoviek. Zdá sa mi, že pri tomto povolaní musí byť človek „multifunkčný“. Pripraví mediálne štúdium študenta ako hotový produkt na zaradenie do pracovného procesu?

Áno, u nás na Slovensku, v akomkoľvek médiu, musia byť novinári ak nie multifunkční, aspoň viacfunkční. V zahraničí, hlavne v západnej Európe a USA to funguje už inak, ale tam bežne v jednej telke pracuje tisícka ľudí, čo u nás nehrozí. Musím veľmi realisticky povedať, že v tomto odbore škola nepripraví úplne mladého človeka na prax. Univerzita mi dala veľa po stránke intelektuálnej. Naučila som sa na veci pozeráť z rôznych uhlov pohľadu, analyzovať situácie a aj jazyk v bežnej komunikácii, ale na prácu v teréne len čisto dobré známky zo skúšok a červený diplom nestačia. To urobí jedine prax. Nevravím, že sme nemali nič

praktické, takmer v každom semestri sme mali predmety, ktoré sa zídu v práci, ale technika či zručnosť sa vycibíri jedine v praxi. Preto som chcela začať niekde pracovať už popri škole a aj nám to vyučujúci odporúčali už od prvého ročníka. V piatom ročníku sme už asi polovica spolužiakov mali prácu, a tak ako ja, niektorí pri nej ostali aj po štúdiu. Na vysokej škole sme mali zo všetkého len základy, čo je síce fajn, ale nestíha sa tam prebrať všetko dôkladne. Odbor mediálne štúdiá je veľmi komplexný a nezahŕňa len žurnalistiku, ale aj marketing, technické zručnosti ako kamera, strih, zvuk a keďže je to univerzitné štúdium, aj kulturológiu, semiotiku a pre prešovskú katedru je príznačný dôraz na jazykovedu. Každý študent si už mohol vybrať svoju profiláciu, čo z toho celého spektra sa mu viac hodí. Každopádne ma štúdium naučilo veľa, nielen po vedomostnej stránke, ale pomohlo mi rozšíriť obzory.

Bolo vašim zámerom pracovať v kresťanskej televízii, alebo ste využili prvú ponúkanú príležitosť? Ako sa s odstupom času pozeráte na svoje životné rozhodnutia?

Ambíciu pracovať v TV LUX som nemala. Bola som študentka a vlastne som ani celkom nevedela, čo chcem robiť, lebo ma bavilo napríklad aj písanie článkov. A nebola to ani úplne prvá príležitosť. Skúšala som viacero médií alebo možností spolupracovať, ale nejako to nikdy úplne nevyšlo. Buď ma tá práca až tak nebavila, alebo sme si v kolektíve nesadli, alebo to išlo tak nejak do stratena. Výhodou práce popri škole je to, že tak trochu si môžete aj vyberať, pretože tá práca vás prvotne ešte neživí, resp. nie je na ňu človek úplne odkázaný a môže teda skúšať. Toto bola taká príležitosť, ktorá sa prosťe udržala, aj keď boli aj tu rôzne prekážky a ťažkosti, ale vždy sa to nejak utriaslo a vyriešilo. Teraz po škole to vnímam ako obrovský dar. Táto skúsenosť bola aj v škole veľmi nápomocná a my, ktorí sme pracovali popri štúdiu, sme mali aj tak trochu náskok pri štúdiu (hlavne v praktických predmetoch). Vidím to aj v pracovnom živote, pretože asi všetci sme niekde zamestnaní, a to prešlo asi len 6 mesiacov od štátnic. Svoje životné rozhodnutia (nielen pracovné, ale aj v ostatných oblastiach) sa snažím robiť zodpovedne a aj v súlade s tým, čo vnímam ako Božiu vôľu pre môj život. Ak som možno aj niečo urobila nesprávne, tak sa z toho snažím poučiť. Plakať nad rozliatym mliekom sa neoplatí, jediné, čo sa dá, je poučiť sa z toho.

Čo vás na vašej práci baví veľmi a čo menej....

Baví ma vytvárať niečo, čo si potom diváci pozrú a niečo im to dá do života, niečo ich to naučí alebo povzbudí. Mám veľmi rada ten kreatívny proces od myšlienky až po finálnu verziu, a to, že vlastne nikdy to nie je presne také, aké som si to naplánovala na začiatku. Vždy sa vyskytnú nejaké komplikácie, ktorá ten celý produkt posunie niekam inam. V závere teda vznikne dobrá relácia či správa, ale už je v nej zakomponované aj to všetko, čo do procesu vstúpilo. Priznám sa, že najmenej sa mi chce púšťať do nejakej monotónnej práce, kde niekoľko dní robím dookola len to isté. Niekedy sa musím motivovať robiť aj také veľmi prácne a detailné úpravy pri strihu. To sa mi najprv nechce, ale potom ma poteší, keď vidím, že to vyzerá dobre, resp. ani nevidno, že som musela niečo dofarbiť a podobne.

Aká osoba, ktorú ste stretli pri vašej práci, vo vás zanechala dojem....

Neviem, či si dokážem spomenúť na jednu konkrétnu osobu. Keďže točím často s rovnakými ľuďmi, tak už možno aj otcov biskupov poznám tak trochu inak. Vždy je milý rozhovor s vladykom Cyrilom Vasilom, ktorý je veľmi ľudský a bezprostredný. Rovnako aj zosnulý biskup Štefan Sečka. Ten mal pre každého už po prvom stretnutí vymyslenú nejakú prezývku. My sme boli síce vždy tak kolektívne nazvaní „LUXáci“, ale keďže sme sa na Spiši striedali dve redaktorky, ja z Prešova a kolegyňa z Popradu, aj tak vždy vedel, ktorá je odkiaľ. Obohacujúce bolo natačanie s jednou storočnou pani v DSS v Petrovanoch. Napriek vysokému veku sa veľmi tešila z oslavy, ktorú jej pripravili v domove a takisto prišli aj žiaci Gymnázia z Košíc. Pripravili si koncert, ona im tleskala po každej piesni a tešila sa z nich. Mala veľmi ťažký život, prežila svoje deti, žijú len jej vnuci. Napriek tomu mala radostné iskričky v očiach a veľa nám toho porozprávala na kameru aj mimo nej. Určite tých ľudí bolo veľa, nedá sa všetko zapamätať, ale toto boli stretnutia, ktoré mi tak asi najviac utkveli v pamäti.

Ako vnímajú vaše poslanie vaši príbuzní a známi...

Ako moju prácu vnímajú moji príbuzní? Neviem, to by som aj ja rada vedela. Moja práca nie je úplne z tých tradičných. Pre rodinu aj známych je určite nezvyčajné, že niekto ich blízky pracuje v médiách, ale zvyknú sa tým pochváliť. No myslím, že to vnímajú tak normálne, že je to práca ako každá iná a aj ja sa snažím to takto komu-

nikovať. V rodine máme, myslím, celkom široké spektrum povolání, teda skôr mi to tak zapadá do toho celého.

Čo je náplňou vašej práce na www.imeteo.sk?

K tomu som sa dostala tak veľmi nečakane. Chcela som skúsiť, či by som vedela aj písať dobré články, aby som si rozšírila portfólio a mala lepšiu šancu sa zamestnať. No a už som redaktorkou druhý rok. Píšem články hlavne o ekológii, životnom prostredí a nejakých aktuálnych udalostiach. Baviť ma píšeť o prírodných fenoménoch, o vesmíre a menej známych javoch. Mám veľmi rada prírodu a turistiku, preto je táto moja „ďalšia“ práca skôr takou brigádou, kde rozvíjam aj iné svoje zručnosti. V podstate je to ďalšia oblasť, ktorá ma veľmi baviť.

Z vašich článkov, ktorými ste prispeli do konzervatívneho denníka Postoj, je príznačný názor zrelej osobnosti, ktorý by sme vzhľadom ani k vášmu veku nepredpokladali. Aj z toho dôvodu sme si vás vybrali a požiadali o rozhovor ako pozitívny príklad pre naše deti vstupujúce do puberty a mladých adolescentov. Mimoriadne ma zaujal článok o zombie apokalypse. Vyberám: Pandémia z nás však spravila aj (ne)ľudských zombíkov, ktorí sa navzájom požírajú na sociálnych sieťach a aj na ulici. A aj to, že otupievame. Ľudia, ktorí ochoreli na koronavírus, sa stali pre nás číslami. Na chvíľu precitneme pri emocionálnom statuse niekoho, kto práve pochoval otca... Čím ďalej, tým viac sa z nás vytráca ľudskosť... (Pozn. celý článok je na <https://blog.postoj.sk/64571/pandemia-zombie-apokalypsa-v-priamom-prenose>)

Dakujem, no napísala som len to, čo som upozorovala okolo seba. Niekedy, keď sa toho nakopí vo mne viac, tak to dám takto von. ☺ Nevieť, či som vhodná osoba na zhodnotenie

situácie, sama sa snažím z toho informačného smogu nejako vysomáriť a aj napriek tomu, že mám školu, vďaka ktorej by som mala vedieť informácie triediť, analyzovať a kriticky sa pozrieť na text, odhaliť manipuláciu a dezinformácie, v tomto zvláštnom čase to ide oveľa ťažšie. A ak to je ťažké pre mňa, tak pre ľudí, ktorí nemajú vzdelanie v oblasti komunikácie ako mám ja, je to určite ešte ťažšie. My sme sa učili odosobniť sa od textu, od situácie a hľadiť na udalosti s nadhľadom, ale to nie je v „bežnej výbave“ človeka. O to viac mi je ľúto, keď vidím, že niektorí podľahli hoaxom a bludom, ktoré na prvý pohľad nedávajú zmysel, ale vo svetle emócií, nápätia a neistoty im ponúkajú vysvetlenia, ktoré sú jednoduché a rýchle. Práve preto sa to všetko teraz rozmohlo. Ale komplikované situácie nemajú rýchle a jednoduché riešenia.

Možno na dodatok k článku na záver - zhodnotenie situácie vzhľadom k blížiacim sa Vianociam?

Verím tomu, že tieto Vianoce budú ine než hociktoré predtým, podobne, ako máme za sebou veľmi špecifickú Veľkú noc. Aj ja by som si „pod stromček“ priała, aby to už skončilo, aby sme sa vrátili do normálu a tváril sa, že pandémia tu nebola. No je tu. Ja dúfam, že aj napriek tomu to bude veľmi požehnaný čas, že si oveľa viac uvedomíme o čom, resp. o kom sú Vianoce. Viete, toľkokrát ľudia už počuli v kostoloch, že Ježiško sa má narodiť v našich srdciach a domoch, ale asi konečne prišiel čas, keď si naozaj tie Vianoce musíme urobiť doma. Keď budeme len s tými najbližšími a uvedomíme si, že v nich je Ježiš, že mu musíme dovoliť narodiť sa u nás, keď pochopíme, že kostol by mal byť práve u nás doma.

Prosím ešte o odkaz pre našich mladých, ktorí sa rozhodujú pre budúce povolanie. Čo by ste im poradili?

Aby robili to, čo ich naozaj baví a čo chcú. Nemusi to byť len štúdium a nemusí to byť práve univerzita. Nemyslím si, že to, že niekto má alebo nemá titul, by malo byť kritérium na to, aký je hodnotný ten človek. Ak nechcú ísť na univerzitu, nech to nerobia nasilu. Mala som spolužiakov, ktorí študovali len kvôli titulu a bolo to pre nich trápenie. Rovnako, ak im nesadne prvý odbor, na ktorý nastúpia, nevadí. Nech sa neboja prejsť aj na iný, ktorý bude možno pre nich ten pravý. A v každom rozhodovaní aspoň mne pomáha, ak si vyberiem to, čo je pre mňa väčšia výzva. Lebo ma to núti vyjsť zo svojej zóny komfortu.

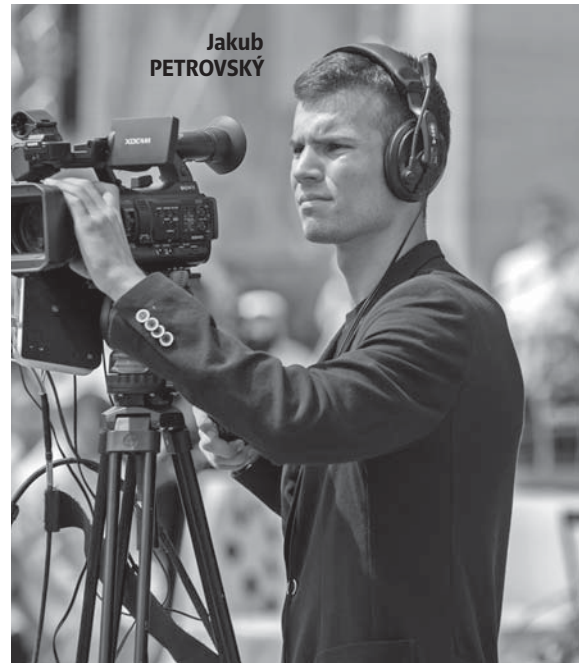
Sympatický mladý muž, študent 3. ročníka Technickej univerzity v Košiciach, externý kameraman televízie TV LUX, príležitostne chodíva nakrúcať videá zo svadieb a stužkových slávností.

Jakub, povedzte nám na začiatok pár viet o sebe.

Do Kapušian som sa prístahoval v novembri 2007. Sme 4 súrodenci. Ja som najstarší. Martin je o dva roky mladší, potom dvojčičky Katka, Paľko mladšie o osem rokov. Mojim najväčším koníčkom je kamerovanie, venujem sa médiám. Študujem elektroniku na fakulte Elektrotechniky a informatiky Technickej univerzity v Košiciach. Laicky povedané, študujem to, ako technológie, ktoré používame dennodenne, fungujú. Je to pre mňa taký malý zázrak. Snažím sa spájať informácie z bežného života s témami, ktoré študujem. Ak niečomu nerozumiem, ťažko sa mi to učí. Jednou z najťažších vecí na škole bol pre mňa Hviezdoslav Kubín.

Trochu som hľadala informácie na internete o Vašej osobe, natrafila som na fotku OŠK v Kapušianoch ako nádejného futbalistu...

Môj prvý sen bol stať sa športovcom. V prvom ročníku základnej školy som chodil na gymnastiku a potom som začal chodiť na futbal – absolvoval som prípravku 3 roky v Ľuboticiach. Po presťahovaní do Kapušian som do konca 5. ročníka hrával futbal v Kapušianoch aj v Ľuboticiach. Bolo to náročné, preto som si dal od futbalu prestávku. Potom som asi rok a pol hral basketbal za Prešov. V 7. - 9. ročníku som sa vrátil k futbalu do Ľubotíc. Ešte dva roky som hral futbal za dorastencov. Nástupom strednej školy a povinností som ukončil futbalovú „kariéru“. Tým, že som chodil k saleziánom v Prešove, dostal som príležitosť dvakrát sa zúčastniť na medzinárodnom turnaji, kde som bol súčasťou slovenskej saleziánskej futbalovej reprezentácie v Španielsku a v Bratislave. Na gymnázium sv. Moniky sme aktívne hrávali basketbal, podľa mňa na vysokej úrovni. Bolo to podmienené aj tým, že sme boli výborná partia, a chodili sme si zahrať basketbal, či volejbal aj pred vyučovaním. Na našej škole každý rok prebieha turnaj medzi triedami v basketbale, ktorý má viac ako 20-ročnú tradíciu, a našej triede sa ho v treťom ročníku podarilo vyhrať. Školu som reprezentoval v basketbale, volejbale, aj futbale, no najviac spomínam na atmosféru a našu partiu,

**Jakub
PETROVSKÝ**

keď sme obsadili 2. miesto na krajskom kole v basketbale.

Ako hodnotíte spôsob výchovy svojich rodičov?

Keď som niečo v rámci štúdia potreboval, mal som v nich obrovskú podporu, nakoľko sú obaja pedagógovia. Týka sa to finančnej aj morálnej podpory. Na gymnázium vedeli o mne asi všetko, bol som pod 24-hodinovým dohľadom, niekedy som možno chcel viac voľnosti, no bolo to tak. Vedel som o tom „riziku“, keď som nastupoval na gymnázium. Nemal som výhody v štúdiu, ani v hodnotení, akurát, keď som potreboval peniaze do bufetu, mohol som si vypýtať peniažky od rodičov. Niežby som to nevedel vyriešiť už ráno pred odchodom do školy, ale bola to výhoda. Ďalšou výhodou bolo, že sme do školy cestovali spolu autom, ešte po ceste sme sa mohli spolu porozprávať. Na druhej strane u niektorých spolužiakov som videl, že im rodičia dali až príliš veľkú slobodu, čo nebolo dobré. Rodičia na mňa netlačili, aby som bol výborným študentom, ani nikto mi nedal pocítiť, že som dieťaťom učiteľov.

Aké máte vzťahy so súrodencami?

Myslím, že dobré. Mal som aj obdobie, kedy som cítil potrebu byť sám, mať izbu len pre seba. Čím sme starší, tým sú naše vzťahy vyrovnaneršie. Aj s mladšími súrodencami si rozumiem, už sú šikovnejší aj v stolnom tenise.

Spomínate saleziánov...

To, že som kresťan, je súčasťou môjho života už od malička. Večer sme sa doma modlili, taktiež pri adventnom venci, ísť do kostola bola samozrejmosť. Nebral som to ako povinnosť, skôr ako prirodzenú súčasť môjho života. Nie každý to tak dostal do vienka. Mamkini žiaci chodievali k saleziánom, sama mala s nimi pozitívnu skúsenosť. Don Bosca som poznal ako svätca, no keď sme tam začali chodiť, oslovilo ma to. Keby som nechodil k saleziánom, nezažil by som, čo je to duchovná obnova, duchovné cvičenia, stretká a chaty s animačným programom (šnýkali sme sa zo strechy, prešiel som si skúškami odvahy v noci v lese bez baterky, a pod.) U saleziánov som dostal príležitosť premietať cez dataprojektor texty piesní počas svätých omší. U nás sme neriešili, či idem na omšu, ale kde pôjdem na omšu. K miništrovaniu som sa dostal prostredníctvom osobného oslovenia pána kaplána Bujdoša, ktorý k nám prišiel na návštevu. Osobne som si nevedel predstaviť, ako si oblečiem miništrantské oblečenie. Avšak, keď nás oslovil, spolu s bratom sme spontánne povedali áno. Rodičia boli z toho prekvapení, no najmä ocko bol rád, keďže on sám miništroval od svojich piatich rokov. Na druhý deň ráno sme s bratom stáli v sakristii, vybrali nám oblečenie a odvtedy miništrujeme.

Ako ste sa dostali ku kamerovaniu?

Už s mojim prvým telefónom som ako malý kameroval. Prvú príležitosť s kamerou som si vyskúšal na rodinnej svadbe, kedy mi ujo požičal kameru. U saleziánov som vedel, že majú vo výbave kameru a statív, no nevyužívali ju. Každoročne robili Don Bosco show, skúsil som to natočiť a postrihať. Tak som skúšal, skúšal a skúšal. Vedel som, že niektorí chalani, ktorí chodievali k saleziánom, pracovali v televízii LUX. Na Vianoce, keď som bol v treťom ročníku gymnázia, som sa ich opýtal, či by som mohol prísť na nejakú brigádu. V januári som mal telefonát z LUX-u, že môžem prísť kamerovať. Môj prvý zážitok z kamerovania bol po školskom plese, kedy som mal točiť priamy prenos svätej

omše u Dominikánov v Košiciach. Keď som tam prišiel, zistil som, že vlastne nič neviem. V LUX-e je to tak, že hodia človeka do vody a plávajú. Učil som sa pozapájať káble, nastavíť kameru. Dali mi pokyn opraviť záber kamery. Nevedel som, že široko sníma a podarilo sa mi dostať počas priameho prenosu detailný záber mojej tváre. Potom mi to aj učiteľia s humorom dali najavo, či som sa chcel ukázať a predstaviť :). Na prvý pokus mi kolegovia povedali, že sa stali aj horšie veci, spadla kamera a pod. Potom po dvoch mesiacoch som prišiel na gréckokatolícku liturgiu, kde som sa znovu učil od začiatku. Po polroku som si myslel, že toho už veľa viem, no náš režisér mi po jednom prenose jemne naznačil nedostatky a upozornil, v čom by som sa mohol zlepšiť.

Do LUX-u ste sa dostali teda vlastnou iniciatívou, t.j., že ste našli odvahu opýtať sa, keď bola príležitosť. Učili ste sa za pochodu, obdivujem Vašu odvahu ísť aj do rizika, že sa niečo pokazí.

V LUX-e je veľmi dobrá partia, stalo sa mi, že som aj zaspal na prenos, keďže dosť často potrebujeme byť veľmi skoro na mieste, odkiaľ sa vysiela. Všetko sa dá vyriešiť za pochodu. Kameroval som dokonca aj hokej – turnaj kňazov a rehoľníkov medzi diecézami – na prednej detailnej kamere, načo by som inak nikdy nedostal príležitosť. Tým, že študujem v Košiciach, dostal som možnosť robiť priame prenosi modlitby Korunka Božieho milosrdenstva, prenosi omší. Keď mi povedali, že niekoľko stotisíc ľudí pozerá tie prenosi, uvedomil som si tú zodpovednosť a zmysel, ktoré televízia LUX prináša pre divákov.

Zaujímavé je, že nezávisle od seba dvaja mladí ľudia z Kapušian pracujú v tejto kresťanskej televízii...

Veroniku som registroval z obrazoviek tejto televízie. Naša spolupráca sa začala pri natáčaní reportáží. Veronika mi zavola, ak potrebuje (na východe sme asi 4 kameramani, vyberá si podľa situácie). Zbalíme techniku a ideme. Takto spolupracujeme dva roky. Pri natáčaní reportáží je to veľmi zaujímavé. Je potrebné byť veľmi rýchly, obratný, nekompromisný. Je potrebné si urobiť priestor, vymyslieť záber, odkomunikovať s Veronikou. Výhodou to má, že sa dostanem na také miesta, na ktoré by som sa inak asi nemohol dostať – napr. na biskupský úrad. Dost

často sa prichytím, že sa započúvam do rozhovorov s biskupmi, primátormi, zaujímavými a inšpiratívnymi ľuďmi. Niekedy ich musím aj úctivo usmeriť, aby sme dosiahli čo najlepší výsledok. Veronike dám potom SD kartu, ona reportáž zostrihá a pripraví finálny výsledok.

Čo kamerovanie svadieb?

Jeden známy kameraman mi poslal informáciu, či nechcem ísť točiť svadbu - nemal som ešte zakúpený ani fotoák. Fotoák mi požičal, aj som si ho neskôr od neho kúpil. Bolo to v prvom ročníku vysokej školy. Keď sa na to pozerám s odstupom času, prvá svadba z môjho uhla pohľadu nevyzerá až tak dobre, no svadobčanom sa páčila. Točil som aj jeden výlet, kde sme boli ako partia, páčilo sa. Zarobené peniažky som investoval do techniky. Zákazky začali prichádzať samé. Ak mi niekto neutrálny a v danom videu nezainteresovaný dá spätnú väzbu, že to video sa mu páči a baví sa pri ňom, tak to veľmi človeka poteší a povzbudí k ďalšej práci. Už mám 10-12 svadieb za sebou, no musím sa venovať aj škole.

Čo Vás motivuje stáť za kamerou, fotoaparátom, strihať, upravovať, ...

Doteraz som to nevedel pomenovať. Až po jednom kurze, v ktorom jeden český kameraman, pôvodne IT-čkáč začal kamerovať preto, že ak niečo programoval týždeň, mesiac, výsledok nebol viditeľný. Radšej by kreslil čiary na cestu, kde je výsledok viditeľný hneď. Tak je to aj s kamerou. Ak je výsledkom nejakej video, fotografia, je to hmatateľný dôkaz odvedenej práce. Strihať svadby trvá okolo 30 hodín čistého času. Jednak je to svojím spôsobom umenie, no je potrebné vložiť do toho aj technického ducha. Ak vám po roku a pol od svadby povedia, že nevesta si svadobný klip pozerá každý druhý deň, je to pre mňa pocit zadostučinienia. Aj počas pandémie možnosť videoprenosu zabezpečila, že sme mohli byť účastní na svätej omši. Videoprenos sa významne podieľa aj na dištančnom spôsobe výučby.

Je lepšie, ak poznáte aktérov videa?

Áno, s aktérmi sa potrebujem porozprávať, akú majú predstavu, pozriem si ich na instagrame alebo facebooku. Viem lepšie poskladať zábery, keď viem, aké sú medzi danými osobami vzťahy. Takto vznikli lepšie a osobnejšie videá.

Snažím sa zachytiť emóciu, úsmev nevesty, rodiča. Bola situácia, že ženich, ktorého som sledoval na instagrame sa veľmi málo usmieval, tak som sa cielenne snažil zachytiť úsmev ženicha, a potom som len sledoval komentáre k videu, že: „On sa aj usmieva?“ Nemám rád umelo aranžované zábery na svadbách. Radšej mám nedokonalosť, spontánnosť, prirodzenosť. Nemám ani najvychytenejšiu techniku, pretože to nie je základ kamerovania. Hudbu vyberám podľa toho, aká bola atmosféra. Dlhé video sa robí pre domáчих. Pre ostatných sa robí krátke video - zostrih zo svadby. Tí, čo si vyberajú kameramana, vyberajú si aj jeho štýl (tak ako maliara), kameraman sa má držať svojho štýlu. Ak sa prispôsobí, môže upadnúť do priemeru a stereotypu. Pri svadbe je potrebné predvídať, čo bude nasledovať, zachytiť, čo je zaujímavé na danom momente (prstene, výraz tváre, šaty, super sako, srandovní rodičia, zbor, tancovačka, super súrodenci...). Niekedy je potrebné byť aj psychológom a motivátorom. Skúsil som aj niečo iné - krátky film pre kameráta, ktorý študuje v Anglicku. Dostal som tam priestor aj ako režisér. Bolo potrebné rozmýšľať, tvoriť, no bavilo ma to. Pri svadbách, kde sa podstatné veci už neopakujú si uvedomujem, že môžem aj niečo pokaziť. Najviac sa to prejaví až pri strihu - 4 hodiny materiálu pretriediť, dať to dokopy so zvukom. Veľakrát sa stalo, že som si povedal, že z toho nič nebude, no nakoniec to bolo super. Skôr mám realistické očakávania s nádychom pesimizmu, radšej očakávam horšie, a potom ma poteší výsledok.

Ako to viete všetko zosúladiť? Stane sa, že aj odmietnete ponuku?

No ťažko. Ak som vedel, že idem kamerovať svadbu, odmietal som nedelňajšie priame prenosi, lebo to bolo fyzicky dosť náročné. Je mi ťažké odmietnuť ponuku, povedať nie, no musím rešpektovať svoje možnosti a zosúladiť osobný, študijný aj pracovný život.

Za inšpirujúci rozhovor, ktorý poukázal na to, že v niektorých okolnostiach života je potrebné prekonať sám seba, nájsť odvahu sa opýtať správnej osoby na správnom mieste, kedy je potrebné skúšať niečo nové aj s rizikom, že sa to môže pokaziť, ale dokážeme sa z toho poučiť a nevzdávať sa, ďakujem Jakubovi.

-MM-

PEDAGÓGOVIA O ONLINE VYUČOVANÍ

Pýtali sme sa pedagógov SZUŠ Kapušany, ako zvládajú dištančnú formu vyučovania z pohľadu pedagógov. Výpovede pedagógov o online vyučovaní zozbierala a spísala pani riaditeľka Irena Kasalová.

Daniel Fejerčák (učiteľ hudobnej náuky a hry na gitare): Dištančná forma vyučovania môže spočiatku vyzerat' ako niečo ťažko uskutočniteľné, avšak po prekonaní prvotných ťažkostí a nastavení si správneho režimu, sa to dá celkom dobre zvládnuť.

Samozrejme, že to nie je plnohodnotný spôsob vzdelávania, ktorý by sa vyrovnal učeniu sa v školskej triede. Osobný kontakt učiteľa so žiakom je v tomto veľmi dôležitý. Najmä pri malých deťoch, ktoré sú v prípravnom alebo v prvom ročníku. Naučiť deti noty alebo rytmus sa cez internet dá, ale ukázať im ako správne sedieť pri nástroji či pritlačiť strunu, je trochu ťažší oriešok. So staršími žiakmi, ktorí už majú základy za sebou, je online vyučovanie skoro bezproblémové.

Zodpovednejší žiaci sa prihlasujú na hodiny sami od seba v dohodnutom čase, niektorých však treba naháňať. Nevýhodou tejto formy vyučovania je najmä kvalita internetového pripojenia. Sekanie obrazu a zvuku. S tým, bohužiaľ, neurobíme nič.

Zuzana BUZINKAIOVÁ (učiteľka výtvarného odboru): Dištančná výučba je komplikovaná pre obe strany. Je ťažké sprostredkovať učivo tak, aby bolo zrozumiteľné a pochopiteľné.

Komunikácia stroskotáva v prípade, ak žiaci odmietajú spolupracovať a rodičia nám nech-

cú pomôcť. Rozumiem momentálnej situácii a učivo prispôbujem tak, aby bolo čo najpochopiteľnejšie.

Marek PUŠKÁŠ (učiteľ hry na akordeóne): So staršími žiakmi je dištančné vzdelávanie úplne bez problémov, trochu pokrívava snaživosť, ale to sa dá vzhľadom na okolnosti pochopiť.

U mladších žiakov osobný kontakt neskutočne chýba, pretože nemajú vypestované základné návyky a bohužiaľ, cez online vyučovanie sa ťažko vysvetľuje. Lepšie je raz vidieť ako stokrát o tom hovoriť.

Efektívnosť je podstatne nižšia, aj keď robíme, čo môžeme. Internetové pripojenie je to, čo z nás neoplyvní nikto.

Ladislav ŽILÍK (učiteľ hry na dychové nástroje, bicie a klavíri): Celkovo lepší prístup žiakov aj rodičov ako v 1. vlne. Trošku náročnejšie bolo časové zosúladenie sa s rodičmi mladších žiakov (večerné hodiny, víkendy). Funguje to.

Negatívum: Skreslený zvukový signál v niektorých rodinách.

Jitka LUKÁČOVÁ (učiteľka spevu, hlasovej výchovy, hudobnej náuky a hry na klavíri): Slabé internetové pripojenie – skreslený zvuk nástroja, nepočuť tón, dynamiku, echo a iné pazvuky. Komunikácia s niektorými rodičmi výborná, s niektorými menej. Žiaci niektorí perfektní a pracovití, niektorých naháňam po sociálnych sieťach.

Osobne mi chýba kontakt so žiakmi. Absolútne problém je so žiakmi prípravného štúdia, ktorí nemajú vytvorené návyky.

Janka MAJCHEROVÁ (učiteľka hry na klavíri): Vzdelávanie a komunikácia – niektorí sa veľmi tešia na hodiny, milujú hudbu. Som šťastná, keď žiaci hrajú a tešia sa z hudby, ale neviem ich odkontrolovať, čo sa týka techniky hry na nástroji. Problém s komunikáciou – niektorí sa nehlásia na hodiny, musím ich naháňať.

Dištančné vzdelávanie je niekedy neskutočne frustrujúce, niekedy radosť.

Stanislava ZOBALOVÁ (učiteľka hry na violončele a husliach): Online vyučovanie je 100 % ťažšie ako prezenčné. Demotivujúce pre žiaka aj rodiča. Najhoršie je to so začínajúcimi žiakmi, ktorí sa musia naučiť elementárnym zručnostiam online.

Malý žiak si ešte nevie naladiť nástroj sám, ale učiteľ v spolupráci s rodičom robí všetko preto, aby sa nástroj naladil a hodina sa uskutočnila. Keď pukne struna – tak to už je taká „malá katastrofa“. Neskutočne ťažko sa učivo vysvetľuje prípravnému ročníku, a ešte ťažšie, ak rodič aspoň nedohládne. Áno, osobný kontakt je nutný!!!!

My učiteľia robíme všetko preto, aby žiaci mali radosť z hudby. Pretože: „Hudba vyjadruje to, čo nemožno povedať. Ale aj to, o čom, nemožno mlčať.“

Erika SOKOLOVÁ (učiteľka hry na klavíri): Snažím sa s deťmi kontaktovať online – cez messenger, ale nie so všetkými. Niektorí uprednostňujú zadanie vo video podobe, keď úlohu spracujú pošlú mi svoje video, ktoré opravím a pošlem nové zadanie. Deti sú zlatučké a veľ-

mi šikovné, pripravené na hodiny. Niekedy je to veľmi vyčerpávajúce, pretože presedím pri notebooku od rána do večera.

Irena KASALOVÁ (riaditeľka a učiteľka LDO): Vymýšľame, tvoríme, debatujeme, hľadáme, snažíme sa zaujať.

To, čo pri osobnom kontakte funguje samozrejme, pri online seansách je tlačéním tanku do kopca. Na skupinových predmetoch sa snažíme nahodiť aspoň základnú kostru nových predstavení prostredníctvom individuálnych etúd. Na prednesoch postupne pokračujeme s textami, značná časť je už vo finálnej podobe. Je to drina a radosť zároveň. Žiaci sami sú už unavení, frustrovaní a demotivovaní. Chcem, aby boli v škole a mohli byť deťmi. Aby mohli behať, kričať, smiať sa... A my, aby sme mohli byť s nimi.

Vitaj v našej škôlke, milý Mikuláš...

Za zvukov zvončekov aj do našej materskej školy zavítal Mikuláš so svojimi pomocníkmi, krásnym anjelikom a nezbedným čertíkom. Keď vošli, všetko stíchlo a deti čakali, čo sa bude diať...

Mikuláš ich srdečne pozdravil a detičky krásne zaspievali pesničky a zarecitovali básničky. Sľúbili, že budú poslušné. Za krásny program im Mikuláš s pomocníkmi rozdali balíčky. Deti sa pekne poďakovali a spýtali sa, či príde aj na budúci rok.

Text a foto Anna Jakubíková

TÁRANINKY Z MATERSKEJ ŠKOLY

- „Čo si si prial pod stromček?“ - pýta sa pani učiteľka detí. Chlapček odpovie: „Ticho!!!“
- „Ideme sa s ockom v sobotu pekáčovať do Tatier.“ „Čo sa idete?“ - pýta sa učiteľka. „Ocko zoberie pekáč a ja sa budem voziť na snehu.“
- „Ja chodím na Aslinu“ - vraví dievčatko. „Kde chodíš?“ - opýta sa pani učiteľka. „Na aslinu“ (angličtinu).
- Na angličtine vraví angličtinárka deťom: „Come in!“ Chlapec zopakuje: „Kamil!“
- Komunikácia medzi deťmi: „Mamka, keď dvíha mobil, stále vraví: „Počúvam Rádio Expres!“ - vraví dievčatko. Kamarát jej na to: „A to prečo každému vraví?“ Ona jemu múdro: „A poslal si sms?“ On jej: „A to treba?“
- „Ja mám takú konvičku na hlave od narodenia!“ (kontičku)
- „Podkolenky sa ťahajú až ku ritke a volajú sa podriťovky!!!“
- „Moja mama chodí na vandry a babka jej stále vraví, že má bordel v izbe!!!“
- „Dávaj pozor, aby si nespadol!“ On pohotovo odpovedá: „Noooo, bo by som strepal gebulu!!!“

Zaslala p. uč. Z. Hudáková

Zhodnotenie dištančného vzdelávania riaditeľkou školy

Žiaci 2. stupňa základnej školy prvýkrát opustili lavice vo svojich triedach 13. 10. 2020 a začala dištančná forma vzdelávania rozhodnutím RÚVZ z dôvodu karanténneho opatrenia. Po týždni sa žiaci do školských lavíc vrátili, ale nie na dlho, pretože od začiatku novembra rozhodnutím ministra školstva sa prezenčná forma vzdelávania zmenila na dištančnú. Aj žiaci 1. stupňa si v tomto školskom roku vyskúšali dištančnú výučbu rozhodnutím RÚVZ z dôvodu karanténneho opatrenia.

Príprava a práca pedagógov bola časovo neporovnateľne náročnejšia a snahou pedagógov bolo zatriť vzdelávanie, aby práca žiakov nebola jednotvárna. Okrem klasických foriem práce využívali vlastné texty s vysvetlením učiva, prezentácie, online testy, film, video, elektronické slovníky, google prekladač, programy z televíznej tvorby, videozáznamy, interaktívne hry, video s cvičením, kruhový tréning, náučné videá na Youtube, online vyučovacie hodiny, čo ocenili najmä žiaci s auditívnym učebným štýlom, ktorým to výrazne urýchlilo osvojenie učebnej látky. Aj žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia boli distribuované učebné texty vo forme pracovných listov.

Medzi výhody dištančného vzdelávania patrí skutočnosť, že žiaci dostávali zadania, úlohy a ponuky, čo mohli v rámci osobnostného rozvoja využiť na svoje obohatenie, rast a táto forma práce viedla žiakov k samostatnosti a zodpovednosti. Na kvalite a pravidelnosti odozvy bolo vidieť rozdielnosť domáceho prostredia a záujem či nezáujem o vyučovanie.

Nevýhodou bolo, že niektorí žiaci sa zo začiatku nezapájali do plnenia úloh, bolo

nutné kontaktovať triednych učiteľov a ich rodičov. Iní žiaci potrebovali na prácu dôslednejšie vedenie, pri jeho strate si úlohy prestali plniť. Niektorým žiakom zase chýbal výklad, osobný kontakt s vyučujúcim, pretože si dokážu veľa zapamätať z hodiny a nemusia sa doma toľko učiť.

Žiaci aj pedagógovia by sa chceli čo najskôr vrátiť do školských lavíc. Prezenčná forma vyučovania sa nedá úplne nahradiť, chýba predovšetkým žiakom, ktorí dosahujú priemerné až horšie výsledky. Socializácia žiakov pobytom v školskom kolektíve, priamym kontaktom so spolužiakmi či kamarátmi, sa nedá ničím nahradiť.

Máme kvalitných pedagógov a sme si vedomí, že doplniť učivo a medzery vo vedomostiach žiakov nebude ľahká práca, ale dôkladnou prípravou žiakov a ich kontrolou zo strany rodičov to určite zvládneme.

Stojíme na prahu končiaceho sa kalendárneho a nového začínajúceho sa roka. Dovoľte mi prostredníctvom tohto časopisu popriať v mene zamestnancov ZŠ s MŠ Kapušany zriaďovateľovi školy, členom Rady školy, našim žiakom, rodičom a všetkým čitateľom krásne prežitie sviatkov Vianoc, veľa lásky, pokoja a radosti v kruhu svojich najbližších.

*Mgr. Janka Šimová,
riaditeľka ZŠ s MŠ Kapušany*

Milí rodičia, starí rodičia, žiaci a naši priaznivci,

v tomto kalendárnom roku vám obzvlášť ďakujeme za vašu priazeň, dôveru a pomoc.

Dúfame, že sa konečne uvidíme osobne, aby sme mohli plnohodnotne spoločne muzicírovať, hrať divadlo, maľovať a tancovať.

My všetci sa už nevieme dočkať.

učiteľia zo SZUŠ Kapušany

Dištančné vzdelávanie – pohľad matky a zároveň učiteľky

Doma, v práci, v škole, na ulici a ktovie, kde ešte všade, rezonuje téma dištančného vzdelávania. Teda učenie sa z domu prostredníctvom internetu, online hodín, online testov, pozeranie videí. Vedú sa mnohé diskusie výhod a nevýhod tohto vzdelávania. Asi väčšina už má toho všetkého dosť a cíti únavu.

Dovoľte mi podeliť sa s vami o moju skúsenosť. Som učiteľkou 1. - 4. ročníka ZŠ, tohto času pracujem v školskom klube detí ako vychovávateľka. Som mamkou 5 detí. Dvoch starších mám doma na dištančnom vzdelávaní, dve sa vzdelávajú prezenčne, a to najmladšie je predškolačka, teraz tiež doma.

Myslím, že v mnohých rodinách to teraz majú zložité. Už len to, že u nás doma musím dennodenne vysvetľovať, prečo tí starší ostávajú doma a tie mladšie musia ísť do školy. Ďalší „boj“ zvädzam s tými staršími, keď im dennodenne vysvetľujem, že oni nemajú prázdniny. Čiže režim dňa zachovaný, ako keby chodili do školy. To znamená ráno skoro vstať a večer ísť skôr spať. Ďalší problém sa vyskytol, keď začali online hodiny a máme len jeden počítač. No pripojte obidvoch naraz. S týmto určite bojuje mnoho rodín. A museli sme túto situáciu riešiť. A to už nehovorím, keď vám vypadne internetové pripojenie hoc „len“ na dva dni, no katastrofa. Prevláda názor, že žiaci druhého stupňa sú už samostatní a dokážu sa sami vzdelávať. No nie je to celkom pravda. U nás doma to teda neplatí. „Mami ja tomu nerozumiem, mami ja som to nepochopil, mami to mám ako poslať, mami potrebujem tvoju pomoc, mami nemôžem sa pripojiť, mami

nefunguje mi mikrofón, mami pod' sa som mnou hrať, mami...“ A popritom bežné domáce práce, a ani neviem, kedy je 11:00 hod., čas ísť do práce. Po príchode domov pokračujete. Napísať domáce úlohy s deťmi, ktoré sa vzdelávajú prezenčne. Medzitým tí dvaja, ktorí sa vzdelávajú dištančne, zahlásia, že im ešte prišlo to a to a nevedeli si s tým rady. A k tomu všetkému ešte online hodiny základnej umeleckej školy.

No treba povedať, že ani učitelia to nemajú ľahké. A už vôbec nesúhlasím s názorom, že nič nerobia, lebo sa zdá, že to učenie teraz prešlo na rodičov. Aj mnoho učiteľov má svoje rodiny a sklbiť svoju prácu s dištančným vzdelávaním svojich detí tiež nie je jednoduché. Príprava rôznych materiálov, hľadanie cesty k žiakom, ktorí nemajú prístup k internetu, odkontrolovanie práce žiakov, ohodnotenie, zisťovanie a riešenie problémov. Mnohí učitelia sú už unavení a radšej by vzdelávali prezenčne.

Možno takto podobne alebo ešte aj zložitejšie to je v mnohých slovenských rodinách. Nikdy som si nemyslela, že budem počuť vetu: „Ja chcem ísť do školy.“

Táto situácia už nevyhovuje ani deťom, ani učiteľom, ani rodičom. Všetci sme už unavení a chceli by sme, aby sa to vrátilo do normálu. Mne neostávalo nič iné, len prijať túto situáciu. Na koho sa mám hnevať? Komu mám nadávať? Kto za to vlastne môže? A ako to mne pomôže, byť negatívne naladená? Všetko sa snažím zvládať (hoci už som veľmi unavená) s Božou pomocou. Denne prosím o silu niest tento kríž.

Nikto z nás nevie, ako dlho to ešte potrvá, a čo bude ďalej. Máme však Vieru, Nádej a Lásku.

Ved' chlapec sa nám narodil, daný nám je Syn. Dovoľme Mu narodiť sa v našich čistých srdciach.

Prajem Vám milostiplné a požehnané vianočné sviatky.

Mgr. Mária Koščová

Terénna sociálna práca v obci Kapušany

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Od 1.11.2020 sa v obci Kapušany začal realizovať Národný projekt Terénna sociálna práca a terénna práca v obciach s prítomnosťou marginalizovaných rómskych komunít II. Tento projekt sa realizuje vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje. Projekt trvá do 31.10.2022. Terénna sociálna práca v obci zabezpečuje 1 terénna sociálna pracovníčka. Cieľovou skupinou NP TSP a TP II. v obciach s prítomnosťou MRK sú najmä príslušníci marginalizovaných rómskych komunít.

Hlavným cieľom projektu je motivácia a aktivizácia jednotlivcov a rodín na riešenie ich problémov a nepriaznivých životných situácií prostredníctvom spoločnej

aktivity. Činnosť terénneho sociálneho pracovníka je zameraná na zmiernovanie nerovností, nerovného prístupu k službám a na zvyšovanie sociálnych kompetencií klientov. Terénny sociálny pracovník poskytuje klientom sociálne poradenstvo v oblastiach zamestnania, bývania, zdravia, sociálno-patologických javov, financií a hospodárenia, vzdelávania a spolupráce so školou, sociálneho zabezpečenia a v iných oblastiach. Terénna sociálna práca je poskytovaná s ohľadom na posilnenie klientov, udržateľnú systémovú zmenu v ich životoch a najmä tak, aby boli schopní v budúcnosti riešiť svoje životné problémy sami.

*Mgr. Andrea Ondová,
terénny sociálny pracovník Kapušany*

Zmiernenie dopadov koronakrízy v obci Kapušany

Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky poskytlo obci Kapušany dotáciu na projekt s názvom **Zmiernenie dopadov koronakrízy v obci Kapušany** v celkovej sume 18 036 €, čo predstavuje 89,97 % z celkových oprávnených výdavkov pod-

poreného projektu. Účel podporeného projektu je pokrytie miezd dvoch pracovníčiek v Dennom centre na zabezpečenie komunitných aktivít od 1.5.2020 do 31.12.2020, zabezpečenie dezinfekčných a hygienických prostriedkov pre možnosť vykonávania komunitných aktivít. Finančné prostriedky použijeme na nákup pomôcok pre vykonávanie rôznych komunitných aktivít – pre seniorov, MRK, hendicapovaných ľudí, osamelých rodičov

MINISTERSTVO
INVESTÍCIÍ, REGIONÁLNEHO ROZVOJA
A INFORMATIZÁCIE
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

s deťmi. Ďalším cieľom projektu je zabezpečenie hygienických opatrení na NKP hrad Kapušany a verejných priestranstiev v obci prostredníctvom mobilných dezinfekčných bezdotykových stojanov.

Hradná sezóna v roku 2020

Spoločný projekt Ministerstva kultúry SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR "Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva - 2 podporovaný z operačného programu Ľudské zdroje - refundovaný z Európskeho sociálneho fondu, úspešne funguje na Slovensku už od roku 2011. Zapojení uchádzači, vo väčšine prípadov práve miestni obyvatelia, nadobúdajú hlbší a emotívny vzťah k pamiatke, pretože ju vlastnými rukami obnovujú. Tak sa zvyšuje národné a kultúrne povedomie nielen u nich, ale aj u rodinných príslušníkov, hlavne ich detí, čím vlastne prebieha nenútená výchova a osveta budúcej generácie. (z listu Združenia Zachráňme hrady).

V roku 2020 takto získalo prácu na šom hrade, na obdobie 7 mesiacov, 10 pomocných a 10 odborných pracovníkov pod vedením koordinátora p. Zdenka Petráska. ÚPSVaR Prešov refundoval mzdy a povinné odvody, stravné týchto pracovníkov, náklady na vstupnú zdravotnú prehliadku, úrazové poistenie. Ministerstvo kultúry SR v rámci realizácie projektu „Konzervácia a obnova NKP hrad Kapušany 2020“ dotovalo náklady na materiál na murovanie a konzerváciu, náradie, dopravu, archeologický výskum v priestoroch západnej veže a architektonicko-historický výskum východnej steny západnej veže a jadra paláca pri západnej veži. Práca pracovníkov bola viditeľná najviac po zložení lešenia z južnej steny západnej veže. Vynikli 3 zreštaurované okenné otvory, na ktorých pracovníci doplnili výpadky muriva z vonkajšej aj vnútornej steny, vymurovali sedlie pri oknách. Z vonkajšej steny sa pracovníci presunuli do vnútorných priestorov,

v ktorých pod dohľadom Krajského pamiatkového úradu v Prešove skompletovali tri steny západnej veže. Na budúci rok zostáva vnútrajšok východnej steny západnej veže zvnútra veže. Pracovníci upravili priestory bývalej strážnice, priestory nad zelenou strechou severozápadnej hospodárskej budovy predhradia (klenbovej miestnosti), kde bola objavená a zrekonštruovaná strieňňa. Pracovníci doplnili aj výpadky muriva na okenných otvoroch pri vstupnej bráne do hradu. Budúci rok budú práce zamerané na vnútrajšok východnej steny západnej veže, vnútrajšok hradného paláca pri vyústení vstupu do západnej veže, južnú stenu hradného paláca. V tejto súvislosti bude potrebné zrealizovať architektonicko-historický výskum južnej steny hradného paláca, archeologický výskum v ďalšej časti hradného paláca. Momentálne pracujeme na vyhodnotení projektu a príprave žiadosti o dotáciu na Ministerstvo kultúry SR na budúci rok.

Zdenko Petráska, koordinátor prác

**MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

„Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky.“

Výrazné zmeny v odpadovom hospodárstve v obci Kapušany v roku 2021

Manipulácia s odpadom je každodenná činnosť človeka. Preto nakladaniu s odpadom musíme venovať primeranú pozornosť. Od toho koľko odpadu vyprodukujeme a ako daný odpad separujeme závisí zvyšovanie poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad. Áno, je pravda, že v roku 2020 sa zvýšil poplatok z 11 € na 14 €/osobu na rok a v roku 2021 zo 14 € na 15,50 €/osobu na rok, ale je tiež potrebné povedať, že poplatok 11 €/osobu na rok bol pevný niekoľko rokov a obec na odpadové hospodárstvo každoročne doplácala zo svojho rozpočtu nie malou sumou. Obec podľa zákona nemá dofinancovať náklady na odpadové hospodárstvo zo svojho rozpočtu, tieto náklady má znášať verejnosť, ktorá odpad produkuje. Bez zvýšenia paušálneho poplatku by príjmy z poplatkov za komunálny odpad a drobný stavebný odpad nepokryli náklady na odpadové hospodárstvo.

Tiež zvýšenie zákonného poplatku za uloženie odpadu na skládke a novelizácia zákona týkajúca sa nakladania s kuchynským odpadom sa premietli do návrhu zvýšenia poplatku za odpad na rok 2021.

Horúcou novinkou je nakladanie s kuchynským odpadom. Ak v niektorých častiach našej obce nebude 100 % domácností kompostovať, bude obec povinná pre tieto časti obce zaviesť zber kuchynského odpadu. Zákonná povinnosť je zabezpečiť zber v objeme 250 l na občana ročne vo frekvencii 1x za dva týždne. Pri odhadovanom množstve pokrytia 200 osôb vedierkovým systémom 1x týždenne znamená pre obec Kapušany zvýšenie ročných nákladov o 7.512 € (za nádoby, zber a prepravu kuchynského odpadu). Tí občania, ktorí nebudú mať záujem kompostovať, pri tomto

systéme zberu kuchynského odpadu budú povinní si kupovať pre každý vývoz kompostovateľné vrečky v hodnote 1,20 €.

Ako ekonomicky najvýhodnejšie riešenie je zabezpečiť 100% kompostovanie v celej obci – kompostovanie musí spĺňať kritériá pre kompostovanie kuchynského odpadu a musí byť preukázateľné pre prípad kontroly. Obec podala žiadosť o dotáciu na Enviromentálny fond, z ktorej plánuje zabezpečiť nákup kvalitných kompostérov pre individuálnu bytovú zástavbu, bytové domy, aj na verejné priestranstvá.

Medzi významné faktory ovplyvňujúce náklady na odpadové hospodárstvo v obci patrí miera vytriedenia odpadu. Sami občania budú môcť ovplyvniť to, koľko za odpad v budúcnosti budú platiť

Ďalšou zmenou je tiež skutočnosť, že došlo k zmene dodávateľa – zber a vývoz zmesového komunálneho odpadu bude v roku 2021 zabezpečovať spoločnosť KOSIT, a.s.. Ostatné zložky odpadu aj triedený zber bude naďalej zabezpečovať spoločnosť FÚRA, a.s. (zvozový kalendár bude do domácností doručený začiatkom roka 2021).

Nech je naším spoločným cieľom v roku 2021 vyprodukovať menej odpadu, viac vytriediť, úspešne 100% kompostovať, rozumne nakladať s kuchynským odpadom (navariť len toľko, koľko zjeme...) a tak významne prispieť k ochrane životného prostredia v našej obci.

O ďalších novinkách v odpadovom hospodárstve Vás budeme priebežne informovať na web stránke našej obce, v ďalšom čísle nášho občasnika a tiež v pripravovaných letáčkoch.

-LM-

SČÍTANIE OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV 2021

SODB SČÍTANIE 2±21 OBYVATEĽOV, DOMOV A BYTOV

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov je jedným z najvýznamnejších štatistických zisťovaní nielen u nás, ale i vo svete. Koná sa každých 10 rokov. **Sčítanie obyvateľov, domov a bytov 2021 je integrovaným a plne elektronickým sčítaním.**

Sčítaním sa zisťujú údaje o **obyvateľoch** Slovenskej republiky a **domoch a bytoch** na území Slovenskej republiky.

Rozhodujúcim okamihom sčítania je polnoc z 31. decembra 2020 na piatok 1. januára 2021. K tomuto okamihu sa musia vzťahovať údaje zisťované počas doby sčítania obyvateľov, domov a bytov, teda údaje, ktoré obec alebo obyvateľ uvedie v sčítacom formulári.

Sčítanie obyvateľov, domov a bytov je realizované v dvoch etapách:

1. Sčítanie domov a bytov sa uskutočňuje v dobe **od 1. júna 2020 do 12. februára 2021**. Predmetom sčítania domov a bytov sú všetky domy, všetky byty v budovách bez ohľadu na to, či sú obývané alebo neobývané a iné obydlia obývané k rozhodujúcemu okamihu sčítania nachádzajúce sa na území SR. Sčítaním domov a bytov sú poverené **obce SR**.

Aké informácie prinesie sčítanie domov a bytov?

- Zistíme, koľko bytov a domov na Slovensku pribudlo.
- Získame prehľad o formách vlastníctva bytov.
- Budeme vedieť počty a podiely neobývaných bytov v regiónoch.
- Zistíme, ako Slováci bývajú, či preferujú za poslednú dekádu menšie byty, alebo naďalej väčšie a ako sa táto preferencia líši podľa regiónov.
- Nadobudneme nové podrobnejšie informácie o obnove budovy z pohľadu obvodového plášťa, strechy a okien.

- Dozvieme sa, koľko podlažné domy u nás prevládajú.
- Zistíme napojenie bytov na vodu, plyn, kanalizáciu a kde ešte stále nájdeme byty bez kúpelne či splachovacieho WC.
- Získame prehľad o zdrojoch tepla, aj to, či centrálné zásobovanie teplom víťazí nad potrebou vlastného kúrenia.

2. Sčítanie obyvateľov sa uskutoční v dobe **od 15. februára 2021 do 31. marca 2021**. Povinnosť sčítať sa vyplnením sčítacieho formulára majú všetci obyvatelia Slovenskej republiky. Pre účely sčítania sa obyvateľom rozumie každý, kto má v Slovenskej republike trvalý, prechodný alebo **tolerovaný pobyt**. Obyvateľom sa zároveň rozumie aj občan Európskej únie, ktorý má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt. Za nepľnoletého obyvateľa a za obyvateľa, ktorý nie je spôsobilý na právne úkony má povinnosť vyplniť sčítací formulár jeho zákonný zástupca. Obyvateľ má možnosť sčítať sa sám alebo využiť služby asistovaného sčítania.

Obyvateľ sa sčíta sám alebo **s pomocou blízkej osoby** na akomkoľvek mieste využitím počítača, tabletu alebo mobilu s pripojením na internet.

Sčítací formulár nájdete na webovej stránke www.eso.scitanie.sk. Sčítať sa môžete aj cez mobilnú aplikáciu, ktorá bude dostupná pre operačné systémy Android a iOS. Ak sa **nemôžete alebo neviete sčítať sami**, máte možnosť využiť službu **asistovaného sčítania**. V každej obci bude zriadené kontaktné miesto, kde vám so sčítaním pomôže stacionárny asistent. Na území obce budú tiež pôsobiť mobilní asistenti, ktorí navštívia domácnosť obyvateľa v prípade, že **o takúto službu požiadate** (napr. z dôvodu imobility), teda počas prvých 2 týždňov doby sčítania zavolá na obec.

Všetky informácie nájdete na stránke www.scitanie.sk

Obec Kapušany v rámci cezhraničnej spolupráce s Fundáciou na Rzecz kultury "Walizka" vyhlasuje:

Podmienky:
Vytvorte príbeh, básneň, pieseň, ilustráciu s témou života na strážnom hrade s postavou rytiera.

Príspevky posielajte na hlasypredkov@gmail.com alebo
Viac na: www.kapusany.sk Obec Kapušany, Hlavná 104/6, 082 12 Kapušany do 20.12.2020

Logos: Interreg Poľsko-Slovensko, Kreslovo-sarodpřany kraj, WALIZKA

Obec Kapušany v spolupráci s Fundáciou na Rzecz kultury "Walizka" v rámci poľsko-slovenskej spolupráce Interreg v realizácii mikroprojektu Bohatier z Maglovca vyhlasujú literárno-umeleckú súťaž vo vlastnej tvorbe príbehov, poézie a piesní, ilustrácií.

PROPOZÍCIE:

Vek prispievateľov: 0 - 99 rokov (bez obmedzenia). Termín sa predlžuje do 31. 12. 2020

PRÓZA:

Téma: Život na stredovekom strážnom hrade, postava rytiera (hlavná alebo vedľajšia). Rozsah: max. 2 strany A4.

POÉZIA:

Téma: Život na stredovekom strážnom hrade, postava rytiera.

Forma: Ľúbostná, hrdinská poézia, štylizovaná reč (kvetnatá reč). Rozsah ľubovoľný.

PIESNE:

Téma: Trubadúrske (ľúbostné) piesne. Rozsah 1 - 3 min. - hudba + text - nahrávka, prípadne videonahrávka - formát .mp3, .mp4, + text.

ILUSTRÁCIE:

Téma: Život na stredovekom strážnom hrade

s postavou strážcu ako bojovníka, umelca alebo remeselníka.

Príspevky zasielajte na adresu: Obec Kapušany, Hlavná 104/6, 082 12 Kapušany, Slovensko alebo hlasypredkov@gmail.com, alebo Fundácia na Rzecz kultury "Walizka", Kościuszki 29, 38-500 Sanok, Poľsko alebo fundacijawalizka@gmail.com. Označenie príspevku Bohatier z Maglovca - súťaž.

Súťažné práce budú rozdelené podľa vekových kategórií a hodnotené odbornou porotou v zložení: Michal Smetanka, etnomuzikológ, výrobca hudobných nástrojov, Maciej Harna - multiinstrumentalista, muzikológ, Joanna Sarnecka - kultúrna antropologička, etnologička, tanečníčka, herečka, autorka poviedok a rozprávok, Irena Kasalová, dramaturgička, scenáristka, herečka, Zuzana Buzinkaiová - pedagóg SZUŠ Kapušany, výtvarná kategória.

ODMENA:

Vítané príspevky budú vybrané do dvojazyčnej publikácie s názvom Rytierske príbehy, ľúbostná poézia a piesne.

Ceny (balíčky suvenírov) sa víťazom slávnostne odovzdajú na otvorení turistickej sezóny na NKP hrad Kapušany v marci 2021.

Vážení čitatelia, dovoľte nám predstaviť novú rubriku venovanú propagácii miestnych podnikateľov. S týmto nápadom prišiel ako prvý majiteľ komplexu „Farmer Kapušany“, preto vám ho ako prvý podnik v našom občasníku predstavíme.

Väčšina z vás určite pozná komplex „Farmer Kapušany“, ktorý sa nachádza na konci obce Kapušany v smere do Bardejova.

Prvá myšlienka prevádzkovania komplexu skrsla na našej malej farme v obci Proč, kde okrem chovu hovädzieho dobytku, oviec a ošípaných produkujeme mliečne výrobky, mäso, mäsové výrobky a údeniny. Na týchto produktoch z našej bio farmy si môžete pochutnať v každej časti komplexu.

Do areálu patrí „Reštaurácia“, v ktorej zákazníkom ponúkame jedinečný samoobslužný spôsob konzumácie, „Jedz a pi koľko vládzeš“ so sloganom „Viete, čo jete“. Tento spôsob vám umožní kombinovať jedlá od polievok, mäsa, príloh, po chutné dezerty pripravené v našej kuchyni. V reštaurácii organizujeme rôzne spoločenské akcie ako svadby, oslavy či plesy. Do komplexu patrí dvor, ihriská aj altánok. V letných mesiacoch je tu možné organizovať grilovačky, priateľské posedenia či detské záhradné párty. Deti sa tu môžu do sýtosti vybehať, vyšantiť, ba dokonca aj organizovane zašportovať. Keď nám to pandemická situácia dovolí, plánujeme rozšíriť a obnoviť ihriská.

Ďalšou budovou komplexu je „Steak house“, ktorý je situovaný v budove starej železničnej stanice z roku 1893. Táto časť je zameraná hlavne na steaky, ktoré sú pripravované na drevenom uhľí v otvorenej ku-

chyni pred zákazníkom. Zákazník si môže posedieť v príjemnom prostredí reštaurácie s príslušnou terasou, z ktorej je nádherný výhľad na zrúcaninu Kapušianskeho hradu. Deti poteší klaksón okoloidúceho vlaku. Na poschodí nájdete ubytovanie pre hostí v šiestich izbách.

Neoddeliteľnou časťou komplexu je bio predajňa s produktmi z už spomínanej vlastnej farmy. Mimoriadne obľúbené sú ovčie a kozie syry, bryndza, klobásy, slanina.

Reštaurácia a Steak house sú z dôvodu pandémie zatvorené, ale naši kuchári vám radi pripravujú catering, ktorý môžete ponúknuť svojim hosťom v domácom prostredí.

Všetkým našim cteným zákazníkom ďakujeme za priazeň a prajeme krásne a požehnané vianočné sviatky a nech nový rok 2021 prežijeme hlavne v zdraví, šťastí a pokoji.

*Ing. Katarína Poláková Gamčíková
a kolektív Farmer Kapušany*

PLÁN ZASADNUTÍ OBECNÉHO ZASTUPITELSTVA ROK 2021

DÁTUM KONANIA

29. 01. 2021

26. 03. 2021

18. 06. 2021

17. 09. 2021

12. 11. 2021

10. 12. 2021

Zasadnutia obecného zastupiteľstva sa uskutočnia o 16:00 hod. v zasadacej miestnosti Obecného úradu Kapušany.

PLÁN ZASADNUTÍ OBECNEJ RADY ROK 2021

DÁTUM KONANIA

21. 01. 2021

18. 03. 2021

10. 06. 2021

09. 09. 2021

04. 11. 2021

02. 12. 2021

Zasadnutia obecnej rady sa uskutočnia o 16:00 hod. v kancelárii starostky obce Kapušany.

Uznesenia prijaté OcZ, zápisnice, schválené Všeobecne záväzné nariadenia a dodatky k VZN nájdete na: www.kapusany.sk

VÝZVA pre majiteľov psov

Z dôvodu častého výskytu túlavých, ako aj registrovaných psov po uliciach obce, vyzývame všetkých majiteľov psov na dodržiavanie všeobecne záväzného nariadenia obce Kapušany č. 6/2008 O chove spoločenských a hospodárskych zvierat na území obce Kapušany, kde v odst. 2.1 Povinnosti držiteľov (chovateľov) spoločenských zvierat – psov je uvedené, že chovateľ je povinný urobiť opatrenia na zabránenie úteku zvieratá z priestorov, alebo zariadení určených na ich chov.

Týmto upozorňujeme občanov, že v prípade odchyty bude majiteľ povinný uhradiť v plnej výške všetky náklady spojené s odchytom a následným uložením zvieratá v útulku, a tiež s veterinárnymi úkonmi. Ďakujeme za pochopenie.

Oznamy v skratke

- Obecné zastupiteľstvo v Kapušanoch dňa 13. 11. 2020 schválilo VZN obce Kapušany č. 5/2020 o používaní pyrotechnických výrobkov na území obce Kapušany. Zakazuje sa celoročné používanie pyrotechnických výrobkov na území obce, s výnimkou:
 - Silvestrovského ohňostroja v čase od 31. decembra od 20:00 hod. do 1. januára do 03:00 hod.

- podujatí organizovaných a spoluorganizovaných obcou, kde je používanie pyrotechnických výrobkov súčasťou podujatia,
- sviadieb a osláv organizovaných na území obce Kapušany v deň ich konania, v čase do 22:00 hod. (Organizátor kultúrneho alebo spoločenského podujatia, na ktorom majú byť použité pyrotechnické výrobky alebo zábavná pyrotechnika, je povinný podať žiadosť na obecný úrad najmenej 10 pracovných dní pred uskutočnením podujatia).
- Na budove školskej jedálne bola opravená zatekajúca strecha.
- Cestná svetelná signalizácia na križovatke ciest I/18 a II/545 (ulice Prešovská a Hlavná) bude uvedená do plnej prevádzky po vykonaní preberacieho kona-

nia a kolaudácie. Prosíme občanov o trpezlivosť a zvýšenú opatrnosť pri predchádzaní cez cestu I/18. Za pochopenie ďakujeme.

- Ďakujeme všetkým občanom, ktorí boli ochotní pomôcť počas plošného testovania COVID-19.

- Ďakujeme pani Husovskej - kvetinárstvo MOKAMA za prípravu adventného venca na Námestí sv. Martina

- Pomôžte svojimi 2% z Vašej dane neziskovej organizácii Kapušany pre všetkých, n. o.

ŠTATISTIKA ZA OBDOBIE október 2020 – december 2020

NARODILI SA:

Pavla Fazekašová
Jakub Remeta
Dominik Ďubek
Kristína Mariňáková
Liam Kseňak
Juraj Pramuka

UZAVRELI MANŽELSTVO:

Tomáš Gajdoš – Monika Sláviková
Ing. Dávid Masný – Bc. Veronika Bižová

NAVŤZDY NÁS OPUSTILI:

Marta Fertalová
Juraj Šoltis
Paula Jecuškova
Františka Palová
Peter Leško

DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE OBCE:

Počet obyvateľov k 01. 01. 2020	2164
- prihlásených	41
- odhlásených	26
- narodených	26
- zomretých	23
Počet obyvateľov k 15. 12. 2020	2182

Nové CD V Kapušanoch dobre... na predaj

Vážení občania, na Obecnom úrade v Kapušanoch, na referáte miestnych daní a poplatkov, si môžete zakúpiť nové CD Mužskej speváckej skupiny Kapušanske richtároše za príspevok 4 €. Kapušanske richtároše Vám na ňom zaspievajú zo svojej zbierky smutné, aj veselé, aj tie skoro zabudnuté, ich srdcu blízke piesne.

Naše poďakovanie patrí Prešovskému samosprávnemu kraju za finančnú podporu a zainteresovaným - ĽH Stana Baláža z Raslavíc za pomoc a profesionalitu. Ďakujeme Jakubovi Petrovskému za profesionálne foteenie a spoločnosti Gazdovská stodola Kapušany za poskytnutie priestorov.

PREŠOVSKÝ
SAMOSPRÁVNÝ
KRAJ

„Projekt bol podporený z rozpočtu PSK“

Za každou obľúbenou piesňou je jeden nevy povedaný príbeh. (uznávamy znaný)

Metódie a texty ľudových piesní smutných z našu spravidajú po celý život. Každý má svoju obľúbenú, svoju blízku pieseň, ktorá mu pripomína radosť, ale niekedy aj smútok. Často kým nevy povedaný zážitok. Už pri prvých tónoch sa nám v myšliach roja slova, spomienky, na tvári sa objaví úsmev. Hneď je deň krajší. Mužská spevácka skupina Kapušanske richtároše bola založená v roku 1998. Kapušanske richtároše pôsobia predovšetkým v regióne Šariš. Pôvodne reprezentujú slovenskú tradičnú ľudovú kultúru aj za hranicami Slovenska. Vydali viacero CD nosičov. Uchovávali a na tomto CD Vám predstavujú aj menší rážan – zabudnuté, smutné, aj veselé, ich srdcu blízke piesne.

Prajeme Vám, aby Vaše dni boli krajšie pri počívaní týchto piesní...

Obec Kapušany a MŠS
Kapušanske Richtároše

KAPUŠANSKE
RICHTAROSE

V Kapušanoch dobre

Občasník **POD KAPUŠIANSKYM HRADOM** vydáva Obecny úrad v Kapušanoch,
Hlavná 104/6, 082 12 Kapušany, IČO: 00327239 • Redakčná rada: Mgr. Simona Fedorová, Mgr. Mária
Koščová, Mgr. Mária Majrská, Mgr. Jana Tverďáková. Telefón: 051/7941 102, e-mail: kapusany@kapusany.sk
Registrované Ministerstvom kultúry SR EV 3320/09. Výroba: ADIN s.r.o. Neprešlo jazykovou úpravou.